

ת"פ 24862/04/20 - מדינת ישראל, יחידת תביעות שלוחת רחובות נגד פלונית

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 24862-04-20 מדינת ישראל נ' פלונית
בפני כבוד השופטת זהר דיבון סגל
בעניין: המאשימה מדינת ישראל
יחידת תביעות שלוחת רחובות
באמצעות עוה"ד מעיין דואק ועו"ד רותם נבון פסחה
נגד
הנאשמת פלונית
באמצעות עוה"ד חסונה

גזר דין

1. הנאשמת הודתה בהתאם להסדר דיוני בעובדות כתב אישום מתוקן, והורשעה בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש - בן זוג, לפי סעיפים 380 + 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ובעבירה של איומים - לפי סעיף 192 לחוק העונשין. כחלק מהסדר הטיעון הדיוני שלא כלל הסכמה לעניין העונש התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר שייבחן את נסיבות ביצוע העבירה, נסיבותיה האישיות של הנאשמת ויעביר את המלצותיו לבית המשפט. לבקשת ההגנה, התבקש שירות המבחן לבחון את שאלת ההרשעה.

כתב האישום המתוקן

2. בשעות הערב של יום 4.11.2019, שהו במטבח ביתם הנאשמת והמתלונן, בן זוגה אותה עת, ובעקבות יכוח שנתגלע ביניהם אמרה לו הנאשמת: "אפגע בך". בהמשך, זרקה על המתלונן סכין שאחזה בידה, בעודה במטבח שוטפת כלים, והסכין פגעה בעורפו וגרמה לו לשריטה.

תסקירי שירות המבחן

3. בפני בית המשפט מונחים ארבעה תסקירים אשר מגוללים את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשמת, היסטוריה עבריינית, התייחסותה לנסיבות ביצוע העבירות, הערכת הסיכון לעבריינות וסיכוי לשיקום (26.5.2021, 30.9.2021, 13.12.2021, 28.3.2022). אקדים במעט את המאוחר ואומר כי שירות המבחן המליץ להעדיף את הפן השיקומי ולהעמיד את הנאשמת בצו מבחן לצד צו של"צ וכן המליץ על ביטול ההרשעה. והכל כפי שיפורט להלן.

תסקיר מיום 26.5.2021 (להלן: התסקיר הראשון)

4. הנאשמת, בת 45, גרושה ואם לשתי בנות (18-19), מתגוררות יחד עם בן זוגה הנוכחי בגן יבנה. הנאשמת בעלת עסק עצמאי בתחום הקוסמטיקה מזה 12 שנים, ועובדת בנוסף מזה 4 שנים, כמלווה בהסעות של ילדים בחינוך המיוחד. משפחת מוצאה מונה הורים ושישה ילדים כאשר הנאשמת היא הבכורה. אמה בת 64, עקרת בית, ואביה בן 70, בפנסיה. הנאשמת תיארה כי כגדלה בבית מכיל ומקבל וזוכרת ילדות חיובית וללא אירועים חריגים, התייחסה ליחסים אידיאליים בין הוריה והתקשתה להתייחס לחלקים מורכבים בקשר זה. עוד שיתפה כי לאחר גירושה הוריה סייעו ומסייעים לה כלכלית. היא גדלה בגן יבנה, סיימה 12 שנות לימוד עם בגרות חלקית, לא התגיסה לצבא על רקע דתי, בגיל 19 החלה ללמוד קוסמטיקה.

5. בהתייחסותה למערכת הזוגית עם המתלונן, שיתפה כי הכירו כשהייתה בת 20, לאחר זוגיות של 3 שנים התחתנו והתגררו אצל הוריו של המתלונן. כן שיתפה כי תחילה היו היחסים מבוססים על כבוד הדדי והכלה אך בהמשך עבר המתלונן מקום עבודה והרוויח פחות ולא הרבה להיות נוכח בבית. כן תיארה כי חשדה כי מקיים קשר מחוץ לנישואין, הייתה מצב רגשי ירוד, תיארה מריבות ואלימות מילולית הדדית, וסיפרה כי אותה עת גילתה תלות במתלונן וחששה מפירוק המשפחה. לאחר אירוע העבירה התגרשו, כיום נמצאת הנאשמת בזוגיות חדשה והיא לא עומדת בקשר עם המתלונן, פרט לנושאים הקשורים לבנותיהם.

6. שירות המבחן קיים שיחה עם המתלונן במהלכה מסר כי מתגרר באשדוד ונמצא בחל"ת לאור נגיף הקורונה. הוא מסר פרטי רקע דומים לאלו שמסרה הנאשמת, ותיאר כי התנהגותה של הנאשמת במשך השנים שקדמו לגירושין אופיינה כאובססיביות ומשפילה כלפיו. הוא תיאר כי חווה זלזול וירידה במעמדו כמפרנס, תיאר ויכוחים ואלימות מילולית הדדית, וסיפר כי עקב תחושת מחנק שחווה, הרבה לצאת מהבית ולנסוע לחופשות עם חברים. עוד סיפר כי נפגע מהתנהלות הנאשמת לאורך התקופה וכי קיים אינו חושש ממנה, ואינו עומד בקשר עמה למעט שאלות הקשורות לבנותיהם. שירות המבחן הציע למתלונן לפנות לקבלת סיוע רגשי, אך זה שלל נזקקות טיפולית ומסר כי לא מעוניין.

7. עיון בגיליון רישום פלילי עדכני ליום 26.5.2021 מעלה כי לנאשמת אין עבר פלילי. בהתייחסותה לביצוע העבירות, זו לקחה אחריות על מעשיה. היא תיארה כי טרם ביצוע העבירות, התנהל ויכוח בינה ובין המתלונן בעניין תמונה שהעלה לרשת החברתית בה צולם במהלך חופשה כשהוא מופיע עם חבריו ומספר נשים. עוד תיארה כי במהלך הוויכוח החל המתלונן לומר לה מילות גנאי שגרמו לה לתחושת כעס שהציפה אותה רגשית והיא הגיבה באופן קיצוני והתקשתה להתמודד עמן. הנאשמת ביטאה צער על מעשיה ושיתפה כי עת הייתה במעצר משך 24 שעות, עברה טלטלה משמעותית שהיוותה הרתעה עבורה. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת ביצעה העבירות על רקע תחושות מתמשכות של השפלה, תסכול וחוסר הערכה מצטברים מצד המתלונן, כתגובה לאירועי קיצון בהם הייתה נתונה, וכי ייתכן ובמצבי לחץ קיצוני עלולה לפעול בתוקפנות. שירות המבחן הציע לנאשמת להשתלב בטיפול במרכז "דולב", וזו ביטאה מוטיבציה לכך.

8. בעניינה של הנאשמת, שירות המבחן העריך את רמת הסיכון להישנות עבירות בעתיד כנמוכה. בין גורמי הסיכון לקח בחשבון כי בסיטואציות קיצוניות ובהיעדר כלים נורמטיביים מקדים להתמודדות, עלולה הנאשמת להתקשות בוויסות רגשותיה ולפעול ללא מחשבה על ההשלכות ולהגיב באופן אלים. בסיכוי השיקום, לקח שירות המבחן בחשבון העדר עבר פלילי בעניינה של הנאשמת, האפקט המרתיע ומציב הגבולות שיש להליך המשפטי הנוכחי עבורה, ניהול אורח חיים נורמטיבי, מסגרת תעסוקתית יציבה וקבועה, דיווחו של המתלונן כי הוא לא חושש ומאיים מהנאשמת ונכונותה הראשונית להשתלב בטיפול. לאור אלו והחשש מפגיעה תעסוקתית בנאשמת במקרה של הרשעתה בדין, המליץ שירות המבחן על ביטול הרשעתה, צו מבחן למשך שנה, ושל"צ בהיקף 150 שעות לצד טיפול במרכז "דולב".

תסקיר מיום 30.9.2021 (להלן: התסקיר השני)

9. מהתסקיר עולה כי בחודש יולי הפנה שירות המבחן את הנאשמת למרכז "דולב" אך מצוות המרכז נמסר כי טרם פנו לנאשמת, וביקשו לעכב הפניה אליה. הנאשמת המשיכה לבטא רצון להשתלב בטיפול ומעיון בגיליון רישום פלילי עולה כי לא נפתחו לה תיקים פליליים חדשים. שירות המבחן ערך שיחה נוספת עם המתלונן ביום 9.9.2021 בה מסר כי ממשיך להתגרר באשדוד, אינו חושש מהנאשמת והוא שבע רצון מאופי הקשר ביניהם אשר מתמקד סביב בנותיהם המשותפות. לאור אלו המליץ שירות המבחן על תקופה לניסיון טיפולי למשך שלושה חודשים.

תסקיר מיום 13.12.2021 (להלן: התסקיר השלישי)

10. מהתסקיר השלישי ומעיון ברישום פלילי עדכני ליום 13.12.2021 עולה כי לא נפתחו לנאשמת תיקים

פליליים חדשים, התרשמות שירות המבחן היא כי הנאשמת מגלה הבנה, חרטה ורצון להשקעת מאמץ בהיבט הטיפולי ולרכישת כלים לביסוס שינוי התנהגות בקשר הזוגי. שירות המבחן פעל לשלב הנאשמת בקבוצה טיפולית לנשים עוברות חוק שעתידה הייתה להיפתח בינואר 2022. בתסקיר השלישי חזר שירות המבחן על גורמי הסיכון וסיכוי השיקום אותם מנה בתסקיר הראשון, לצד החשש שהרשעה תפגע ביכולת הנאשמת להמשיך בעבודתה בתור מלוות הסעות של ילדים בחינוך מיוחד, והמליץ פעם נוספת על ביטול הרשעת הנאשמת, צו מבחן למשך שנה, ושל"צ בהיקף של 150 שעות.

תסקיר מיום 28.3.2022 (להלן: התסקיר הרביעי)

11. במהלך תקופת הניסיון הטיפולי שולבה הנאשמת בקבוצה טיפולית לנשים עוברות חוק בשירות המבחן, שנפתחה ביום 9.3.2022 ומאז מגיעה הנאשמת לכל הפגישות, משתפת פעולה, משתפת בהתמודדויות בחייה האישיים ומביעה רצון להיות חלק מהקבוצה ולהגיע לכלל המפגשים. כמו כן, לא נפתחו לה תיקים חדשים נכון לגיליון רישום פלילי מיום 28.3.2022. שירות המבחן חזר על גורמי הסיכון וסיכוי השיקום אותם פירט בתסקיר הראשון, וכן התייחס להשתלבות הנאשמת בטיפול והתנהלותה החיובית במקום, והחשש כי הרשעה תפגע במקור פרנסתה כאמור בתסקירים הקודמים. לבסוף חזר שירות המבחן על המלצתו על ביטול הרשעת הנאשמת, צו מבחן ושל"צ בהיקף של 140 שעות במקום 150 שעות, והציע תוכנית במסגרת מתנ"ס גן יבנה בתפקיד סיוע כללי.

טיעוני הצדדים לעונש

12. המאשימה בטיעוניה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיה של הנאשמת, בהם הגנה על שלמות גופו של המתלונן וזכותו שלא יופנה כלפיו מלל מאיים. הודגשה עוצמת הפגיעה בערך המוגן נוכח ביצוע העבירות על רקע ויכוח שפרץ בין הנאשמת למתלונן, אופי האיום והפגיעה שלא איחרה לבוא, וכן השימוש בסכין בעלת להב שאורכו 20 ס"מ עת שטפה כלים במטבח והחזיקה בידה הסכין. המאשימה הדגישה את פוטנציאל הנזק הגבוה והחמור, שיכול היה להיגרם מזריקת הסכין לכיוון ראשו של המתלונן ואך במזל לא הסתיים באופן חמור יותר. לפיכך, עתרה המאשימה לקביעת מתחם ענישה שנע בין מספר חודשים שניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, ותמכה עתירתה בפסיקה.

באשר לקביעת עונשה של הנאשמת הפנתה המאשימה להיעדר עבר פלילי, הודייתה בעבירות בכתב אישום מתוקן וחיסכון זמן שיפוטי. כן הפנתה המאשימה לתסקירי שירות המבחן המלמדים על רמת סיכון נמוכה להישנות העבירות, לצד העובדה כי מדובר בנאשמת שעשויה לפעול באלימות ובהיעדר מחשבה, ולעובדה כי הטיפול נמצא בראשיתו. בהתאם סברה המאשימה כי המלצת שירות המבחן לא תוכל לעמוד משום שעבירות אלימות במשפחה כלל אינן מתאימות להימנעות מהרשעה ובפרט שהנאשמת לא הציגה מסמכים המעידים על פגיעה קונקרטית בעתידה או בשיקומה. ובהקשר זה הפנתה לרע"פ 1454-21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.2021).

מטעמים אלו, סבורה המאשימה כי ראוי להשית על הנאשמת עונש מאסר למשך 4 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות ורכיבי ענישה נלווים.

13. בא כוח הנאשמת טען כי המתחם אליו עותרת המאשימה, מחמיר יתר על המידה ואינו תואם את נסיבות ביצוע העבירה, נסיבותיה של הנאשמת והמלצת שירות המבחן. בהקשר לכך הפנה לפגיעה הנמוכה לטעמו בערכים המוגנים, לכך שלא קדם תכנון אלא שמדובר באירוע חד פעמי, רגע של חולשה, כשברקע גירושין וויכוח בין המתלונן לנאשמת, כאשר האחרונה חוותה השפלה והקנטה. עוד הפנה ב"כ הנאשמת לכך שמדובר בעבירה משנת 2019, הנאשמת ללא עבר פלילי, אין תיקים נוספים, הודתה, חסכה בזמן שיפוטי, והביעה חרטה ונכונות לעבור שיקום. בהקשר לאחרון הוסיף כי עיכובים בתחילת השיקום אינם באשמתה, ומרגע שהחלה בטיפול, שיתפה פעולה באופן מלא

והביעה נכונות להמשיך בתהליך.

יצוין כי תחילה ביקש להצטרף להמלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעת הנאשמת, אך משלא הייתה באפשרותה של הנאשמת להציג מסמכים המעידים על פגיעה קונקרטית בעתידה, הותר ההחלטה בעניין ההרשעה לשיקול דעת בית המשפט וביקש להסתפק בעונש מתון. עמדתו תמך בפסיקה.

14. הנאשמת בדברה האחרון מסרה את הדברים הבאים: "אני מתנצלת זה היה מעשה חד פעמי בזמן של חולשה זה לא אני. אני מודה זה לא יקרה שנית. אני בתוך תהליך גירושין נפלתי לשם. אני עובדת עם ילדים מעורבת בחיי הילדים בוועדים אני אישה של עשיה תורמת המון מעצמי זה רחוק ממני בחיים לא הייתי בבית משפט ולא במשטרה, זה תוצאה של הליך גירושין שהיא אותי לשם. המתלון בעצמו אמר שאני אמה טובה ואישה טובה" (הטעויות במקור).

דיון והכרעה

15. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעיקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

16. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיה של הנאשמת הם זכותו של המתלון לכבוד, להגנה על חייו ושלמות גופו וזכותו לשלוות נפש, תחושת המוגנות והביטחון האישי והאוטונומיה. המחוקק קבע כפל עונש בגין עבירות תקיפה המופנות כלפי בני זוג ובתי המשפט מצווים להוקיע מעשי אלימות במשפחה באשר הם בענישה ממשית ומוחשית, ולא בכדי. אלימות במשפחה היא בעיה חברתית אקוטית ויש לה פנים רבות. תופעה של נשים אשר נוקטות באלימות כלפי גברים אינה חריגה, ואין להקל בה ראש או לצמצם מחומרתה.

17. ראו רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.01.2021), שם נקבע:

"כפי שהודגש לא אחת, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות אלימות במשפחה - ואלימות בין בני זוג בפרט - על מנת למגר תופעה נפסדת זו. זאת, בין היתר לנוכח הקושי הקיים לעיתים בחשיפת עבירות אלו, המבוצעות בהסתר מאחורי מפתן הדלת; הפגיעה הקשה שהן מסבות לתחושת הביטחון של בני המשפחה - וקורבנות המעשים בפרט; והחשש מהסלמת המעשים באופן העלול אף לסכן את חיי בני המשפחה, ובהם בת זוגו של התוקף (ראו והשוו רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.2019))."

18. בטרם אדון בפרטי המקרה הקונקרטי תוצג פסיקה שיש בה ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלימות במשפחה וזאת ככלי עזר ושיקול בקביעת מתחם העונש הראוי. בעבירות מסוג זה, אפשר למצוא מנעד רחב של עונשים המוטלים על נאשמים ונאשמות, החל ממאסרים מותנים ועד מאסרים בפועל, והדבר תלוי כמובן בנסיבות המעשה והעושה. להלן מקבץ פסקי דין אותם מצאתי כרלבנטיים לענייננו:

19. רע"פ 7660/19 פלוני נ' מדינת ישראל (21.11.2019) - המבקש נעדר עבר פלילי, הורשע בעבירות איומים ותקיפה סתם לאחר שמיעת ראיות, איומים שהופנו כלפי גרושתו וחברותיה, ותקיפת בן זוג של אחת מהחברות, לאחר שלא הצליח ליצור קשר עם גרושתו על מנת לתאם החזרת בתו הקטנה לרשותה. המבקש נידון לשלושה חודשי מאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת הרשות לערער.

20. רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.2016) - המבקש הורשע באירוע יחיד של תקיפת בת זוג ("דחף את המתלוננת לעבר המיטה, משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז

בצווארה"). בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין מאסר לתקופה קצרה שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל. כנסיבה לחומרה נשקלה היעדר הבעת חרטה ולקולה היעדר הרשעות מהעת האחרונה ונתק בין המתלוננת והמבקש. נגזר על המבקש עונש מאסר בפועל בן 6 חודשים לריצוי מאחורי סורג וברית. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות ערעור. בית המשפט העליון עמד על כך שמעשיו של המבקש ראויים לגינוי חריף ולענישה שתהלוך את חומרתם.

21. רע"פ 303/16 טלקר נ' מדינת ישראל (13.1.2016) - המבקש הורשע בהתאם להודאתו בתקיפת בת זוג בכך שדחף את רעייתו, אשר כתוצאה מכך מעדה ונפלה על הרצפה. מיד לאחר מכן בעט בה הנאשם בעודה מוטלת על הרצפה. בית משפט השלום גזר את עונשו לחמישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לאחר שקבע מתחם בין מאסר על תנאי לבין שנת מאסר בפועל, ולאחר ששירות המבחן המליץ על עונש מוחשי ומציב גבולות. הערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות הערעור, תוך שנקבע כי עונשו של המבקש נמצא על הצד המקל ביחס לחומרת מעשיו.

22. עפ"ג (מחוזי מרכז) 1616-12-20 פיקדו נ' מדינת ישראל (15.2.2021) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות באיומים ותקיפה סתם בן זוג בכך שתפס בשערה של המתלוננת, משך ובעט בה. שכנה שהבחינה במתרחש צעקה למערער לחדול ממעשיו וזה איים עליה בתגובה. בהמשך זרק המערער טלפון על המתלוננת, תפס בידה ומשך אותה. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם שנע בין מספר חודשי מאסר אשר אפשר לרצותם על דרך של עבודות שירות ועד ל- 10 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים. המערער נידון למאסר בן 14 חודשים הכוללים הפעלת מאסרים מותנים (5 חודשים ו-3 חודשים). ערעור לבית המשפט המחוזי התקבל בחלקו, המאסרים המותנים הופעלו בחופף והמערער נידון לעונש מאסר בן 11 חודשים.

23. עפ"ג (מרכז) 40581-08-20 אלולו נ' מדינת ישראל (17.11.2020) - נדחה ערעורו של מערער שנדון בעקבות הודאתו ל- 14 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של תקיפת בת זוג. הוא סטר על פניה, וכשהתרחקה ממנו - תפס בידה ומשך אותה לכיוונו, הפיל אותה והכה אותה בכל חלקי גופה. בהמשך, אחז בראשה ומשכה לכיוונו. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל והתחשב בגזירת העונש בעברו הפלילי של הנאשם (מעולם לא ריצה עונש מאסר) ובהמלצה שלילית של שירות המבחן.

24. עפ"ג (ירושלים) 48832-10-15 פלוני נ' מדינת ישראל (9.8.2016) - נדחה ערעורו של מערער אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפת בת זוג וצירף תיק נוסף בו הודה והורשע בעבירת איומים. על רקע יכוח בין המערער לרעייתו הדף אותה המערער בכתפה באמצעות ידיו וכן שלח לה מסרון מאיים. הוא נדון לשלושה חודשי מאסר בעבודות שירות.

25. עפ"ג (ירושלים) 57596-05-15 פלוני נ' מדינת ישראל (23.8.2015) - המערער בן 64, נעדר הרשעות קודמות, הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בשני אישומים בעבירה של תקיפת גרושתו ובאישום הראשון הורשע גם בעבירת איומים. שירות המבחן המליץ על שירות לתועלת הציבור ונמנע מהמלצה טיפולית. בית המשפט קיבל את הערעור באופן חלקי, קבע מתחם ענישה בין מאסר בפועל לתקופה קצרה שניתן לרצותה בעבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בהודאתו של המערער ובמכלול נסיבותיו האישיות חלף 5 חודש מאסר בעבודות שירות והועמדה התקופה על 45 ימים. תקופת המאסר המותנה קוצרה אף היא.

26. ת"פ 34838-02-21 מדינת ישראל נ' דוידוביץ (7.2.2022) - הנאשם הודה במסגרת הסדר דיוני והורשע בתקיפה הגורמת חבלה - בת זוג, בכך שמהלך ויכוח עם אשתו המתלוננת, סטר לה בחוזקה על לחיה וגרם לה לאדמומיות שחלפה כעבור מספר דקות. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שנע בין חודש ועד שמונה חודשי מאסר

שיכול וירוצו בעבודות שירות, וגזר את עונשו של הנאשם לחודש ימים לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד מאסר מותנה;

27. ת.פ (רחובות) 11561-05-20 מדינת ישראל נ' עסיס (13.9.2021). הנאשם ללא עבר פלילי, הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפה סתם בת זוג והיזק לרכוש במזיד. הנאשם תקף את אשתו, משך בשיערה ודחף אותה לכיוון קיר החדר. כתוצאה ממעשיו נפלה המתלוננת. לאחר מכן, דחף אותה משך ברגליה, הצמידה לקיר וחנק אותה. נקבע על ידי מותב זה, מתחם עונש הולם כנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד לשנת מאסר ונגזר על הנאשם עונש מאסר בן 5 חודשים לריצוי בעבודות שירות ורכיבי ענישה נוספים;

28. ת"פ (תל-אביב) 18207-01-19 מדינת ישראל נ' פלוני (8.6.2020) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בת זוג. בכך שאחז בחוזקה בידה של המתלוננת והכה בה באמצעות ידיו לעבר לחיה השמאלית. כתוצאה מהתקיפה נגרם למתלוננת סימן כחול במרפק היד וסימן כחול בלחיה. בית המשפט קבע מתחם עונש כנע בין מאסר על תנאי לצד צו של"צ ועד ל-12 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט גזר על הנאשם, בן 45, שהודה בפתח משפטו וחסך בזמן שיפוטי ניכר ובהעדת המתלוננת, בעל עבר פלילי הכולל שתי הרשעות קודמות שאחת רלוונטית, תוך התחשבות בנסיבות חייו האישיות, העובדה כי שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית בעניינו לאור שלילת הנזקקות הטיפולית, עונש של מאסר בן 5 חודשים בניכוי ימי מעצרו, לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד מע"ת.

29. ת"פ (ראשל"צ) 18575-07-19 מדינת ישראל נ' פלוני (26.01.2020) - הנאשם (נעדר הרשעות קודמות) הורשע על פי הודאתו בתקיפת בת זוגו ובהפרת הוראה חוקית בכך שסטר על לחיה של המתלוננת, היכה אותה במכות על ראשה ותפסה בשערה ובצווארה. בהמשך, בעודו תחת תנאים מגבילים שכללו הרחקה מן המתלוננת ואיסור יצירת קשר, הגיע הנאשם לביתו (שם שהתה המתלוננת) וסירב לעזוב את המקום. נקבע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות לבין עשרה חודשי מאסר בפועל, ונגזר על הנאשם עונש מאסר בן חמישה חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד רכיבי ענישה נוספים;

30. ת"פ (תל-אביב) 53281-05-18 מדינת ישראל נ' פלוני (25.12.2019) - הנאשם הורשע עפ"י הודאתו, בעבירות של איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג. במהלך ויכוח שהתגלע ביניהם, איים הנאשם על המתלוננת. למחרת היום ובהמשך לוויכוח, דחף הנאשם בחוזקה את הדלת, המתלוננת נבהלה וסברה כי הנאשם עומד לתקוף אותה, ומשכך החלה לצעוק והשליכה לעברו קופסת תפירה אשר פגעה בו. בתגובה סטר בפניה וגרם לה חבלה בדמות שריטה בפניה. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם בין מאסר מותנה לצד צו של"צ ועד למאסר של 12 חודשים, לצד ענישה נלווית. בית המשפט גזר על הנאשם, בן 72, אב ל-2 בנות, שהודה בפתח משפטו, שחסך בזמן שיפוטי ניכר ובהעדת המתלוננת, בעל עבר פלילי הכולל 11 הרשעות קודמות ישנות, ששיתף פעולה בטיפול ומסר דגימות שתן נקיות משרידי סם, עונש של מאסר לתקופה בת 45 ימים שירוצה בדרך של עבודות שירות, לצד מע"ת וצו מבחן;

31. ת.פ 15424-10-17 (ראשון לציון) מדינת ישראל נ' פרחי (13.1.2020) - הנאשמת הורשעה בהתאם להודאותיה בשלושה כתבי אישום מתוקנים אשר ייחסו לה עבירות אלימות, איומים וניסיון גניבה. מתחם העונש ההולם שנקבע נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר הניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות. לזכותה של הנאשמת עמדו נסיבות חייה הקשות, מצבה הבריאותי העגום, מצבה הכלכלי, הודייתה במיוחס לה ונטילת אחריות בהזדמנות הראשונה. לחובה עמדו עברה הפלילי של הנאשמת, העובדה כי ביצעה העבירה מספר חודשים ספורים לאחר שניתן גזר דינה והוטל עליה מאסר על תנאי וכן שיתוף הפעולה החלקי עם שירות המבחן שלא בא בהמלצה טיפולית. בית המשפט גזר על הנאשמת 5 חודשי מאסר בפועל הכוללים הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשיים, ורכיבי ענישה נוספים;

32. ת.פ 48907-02-18 מדינת ישראל נ' פלוני (1.1.2020) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו באיומים, היזק לרכוש במזיד ובתקיפה הגורמת חבלה של ממש בן זוג. באישום הראשון: הנאשם תקף את בת זוגו במהלך ויכוח ובהיותו תחת השפעת אלכוהול, בעט בגבה של המתלוננת, דחף אותה ואיים כי יהרוג אותה. המתלוננת צעקה לעזרה, הנאשם ניסה לתקוף אותה בכך שהושיט ידיו אל עבר צווארה, אך המתלוננת אחזה בידיו ומנעה ממנו לחנוק אותה בעוד ביתם מנסה להפריד. בהמשך, יצאה המתלוננת למרפסת הבית וסגרה את הדלת, הנאשם בעט בדלת וגרם לשבירתה, כתוצאה משבירת הדלת נחבלה המתלוננת ברגלה ונגרם לה חתך ברגל. באישום נוסף: תקף הנאשם את המתלוננת בכל שעלה על החזה עם ברכו, אחז בגרונה בעזרת ידיו כך שלא הצליחה לנשום מספר שניות. בית המשפט קבע מתחם ענישה באשר לשני האישומים בנפרד. באישום הראשון בין מאסר מותנה ועד ל 16 חודשי מאסר בפועל בעוד שלאישום השני קבע כי המתחם נע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי עבודות שירות וענישה נלווית. בית המשפט דחה את בקשת ההגנה להימנע מהרשעה וגזר על הנאשם אשר השתלב בהליך טיפולי חודש עבודות שירות ורכיבי ענישה נוספים (הוצג על ידי ההגנה).

33. ת"פ 44020-10-16 מדינת ישראל נ' בוזגלו (14.5.2018) - הנאשמת הורשעה בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירות אלימות כנגד בן זוגה וכנגד שוטרים, לאחר שהורחקה הנאשמת מהמתלון בהוראת בית משפט, הנאשמת הפרה ההוראה ושכרה דירה יחד עם המתלון ובעקבות ויכוח בין השניים הנאשמת משכה את החולצה של המתלון, רעה אותה, בעטה בו ודחפה אותו. לאחר מכן ובהגעת השוטרים הנאשמת אף התנגדה והכתה את השוטר באגרופים. מתחם העונש ההולם שנקבע לעבירות בהן הורשעה היה מאסר על תנאי ועד שנה מאסר בפועל ונגזר עליה עונש של 60 ימי מאסר בפועל וענישה נלווית.

34. ת.פ 61397-03-16 מדינת ישראל נ' פלוני (28.3.2017)-הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בתקיפה הגורמת חבלה של ממש בן זוג ואיומים. הנאשם תקף את אשתו בכך שתפס אותה בידה, הושיבה על המיטה ונשך אותה בחוזקה בידה וגרם לה לכאבים עזים והותירה סימן נשיכה. המתלוננת ביקשה לעזוב את הדירה אך הנאשם רדף אחריה ומשך אותה בניסיון למנוע ממנה לעזוב ואיים עליה באומרו "שהיא משגעת אותו ואם היא תמשיך לבכות הוא יכול לעשות משהו יותר גרוע והוא לא ישתלט בעתיד על עצמו ועל המעשים שלו". בית המשפט קבע את מתחם העונש ההולם כנע בין חודשיים מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל- 8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בית המשפט חרג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום והשית על הנאשם מאסרים מותנים ורכיבי ענישה נוספים (הוצג על ידי ההגנה).

35. לכך אצרף את פסקי הדין שהוצגו על ידי המאשימה: רע"פ 6466/17 פלוני נ' מדינת ישראל (18.9.2017); רע"פ 3463/15 פלוני נ' מדינת ישראל (21.5.2015); עפ"ג 22674-12-19 עלי אבו סלימאן נ' מדינת ישראל (25.2.2020); ת.פ 43174-09-20 מדינת ישראל נ' שוורץ (6.12.2020); ת.פ 62882-02-20 מדינת ישראל נ' אבו צעלוק (5.7.2020).

36. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות איומים, ככל שמדובר בעבירה בודדת, נעה בין מאסר מותנה ועד לשנת מאסר. גם כאן אפשר למצוא דרגות חומרה שונות והעונש שנגזר בסופו של דבר תלוי במגוון שיקולים וביניהם, טיבם ואופיים של האיומים, אופן השמעת דברי האיומים, האם נעשה שימוש בחפץ לשם המחשה והעצמת האיום והאם נלוו לעבירת האיומים עבירות נוספות. להלן רשימה בלתי ממצה של גזרי דין רלבנטיים לענייננו: ע"פ (מחוזי חיפה) 42146-02-15 בכר נ' מדינת ישראל (06.05.2015) (במקרה זה בוטלה ההרשעה); עפ"ג (מחוזי מרכז) 33513-01-15 מדינת ישראל נ' קובלדין (21.4.2015); ת"פ 41124-11-17 מדינת ישראל נ' גזאלה (12.07.2020); ת"פ 21260-07-18 מדינת ישראל נ' אלבז (01.07.2020); ת"פ 38312-08-18 מדינת ישראל נ' ורון (24.02.2020); ת"פ 63905-06-17 מדינת ישראל נ' יעגני (17.12.2019); ת"פ 51327-01-19 מדינת ישראל נ' ...

אייס (15.05.2019); ת"פ 15093-08-17 מדינת ישראל נ' מילשטיין (02.05.2019); ת"פ (ת"א) 49629-11-18 מדינת ישראל נ' קרחנוב (05.03.2019); ת"פ 25151-07-17 מדינת ישראל נ' פלוני (12.09.2018); ת"פ 25151-07-17 מדינת ישראל נ' גאולה (12.09.2018); ת"פ (שלום) 7990-10-16 מדינת ישראל נ' מור (07.05.2017); ת"פ (אשקלון) 36801-03-15 מדינת ישראל נ' פלוני (27.04.2015); ת"פ (רחובות) 1068-08-14 מדינת ישראל נ' כהן (03.12.2014); ת"פ (אילת) 47527-11-12 מדינת ישראל נ' פלוני (01.04.2014); ת"פ (רמלה) 34966-02-13 מדינת ישראל נ' מהרט (25.03.2014); ת"פ (פ"ת) 10504-03-13 מדינת ישראל נ' א' צ' (04.11.2013).

37. ועתה לבחינת העבירה בנסיבותיה. מעשיה של הנאשמת אינם פרי תכנון מוקדם אלא פרץ אלימות ספונטני, שהתרחש על רקע דין ודברים בינה לבין המתלונן וזאת בזמן שטיפת כלים. המעשה נבע מתוך התפרצות רגעית של כעס, תחושת תסכול ועל רקע החשד כי המתלונן מנהל קשר רומנטי עם אחרת, הנאשמת לא הצטיידה מבעוד מועד בחפץ מסוכן אלא שברגע אחד של אובדן שליטה ומבלי לצפות את תוצאות מעשיה השליכה על המתלונן את החפץ שאחזה בידה - הסכין. חלילה, אין בכך חלילה כדי להצדיק את מעשיה של הנאשמת אך יש בכך למתן במעט את הנסיבות. כמו כן ולמרבה המזל, התוצאה החבלתית שנגרמה למתלונן אינה חמורה יותר ואין להכביר מילים על פוטנציאל הנזק שעשוי היה להיגרם כתוצאה מהשלכת סכין לעבר גופו של אדם.

38. לאור כל האמור, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה הבינונית בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע מתחם העונש ההולם כנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-14 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשמת

39. אפתח ואומר כי לא מצאתי כי עניינה של הנאשמת נופל לגדר החריגים שבחריגים המצדיקים הימנעות מהרשעה בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה. בקצרה, ראשית, על דרך הכלל אני סבורה כי עבירות אלימות במשפחה אינן מתאימות, לביטולה של הרשעה, ובפרט כאשר מדובר באלימות שאינה ברף נמוך. ראו, עניין פלוני; רע"פ 2323/17 מדינת ישראל נ' פלוני (12.6.17); רע"פ 5431-15 פלוני נ' מדינת ישראל (24.8.2015); רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.2013); רע"פ 7720/12 פלוני נ' מדינת ישראל (12.11.2012).

40. נכון הדבר, כי אפשר למצוא מקרים בהם בתי המשפט נמנעו מהרשעת נאשמים בעבירות אלימות במשפחה, ואולם המדובר במקרים קונקרטיים ולא מצאתי כי אפשר להקיש מהם למקרה דנן. כידוע, הענישה היא לעולם אינדיבידואלית וכל מקרה נבחן לגופו תוך עריכת האיזונים המתאימים. שנית, לא הוכח בפני כי ייגרם לנאשמת נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעתה בדן. טוב עשה בא כוח הנאשמת עת הותיר האמור לשיקול דעת בית המשפט.

41. אחר כל אלו יש לקבוע את העונש המתאים לנאשמת, ובייתר דיוק יש לבחון האם מתקיימות נסיבות המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה, מטעמי שיקום.

42. כידוע, סטייה ממתחם העונש ההולם אפשרית רק בהתקיים החריגים הקבועים בסעיף 40ג'(ב) לחוק העונשין ועוסקים בקיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או בצורך מיוחד בהגנה על הציבור. כאשר סעיף 40 לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם אם מצא כי הנאשם "השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם" בהקשר זה נפסק כי לשם סטייה מן המתחם יש להצביע על פוטנציאל שיקומי גבוה. כאשר לתסקיר שירות המבחן יש מעמד נכבד אך אין בו לחייב את בית המשפט. ראו ע"פ 8377/18 ירושלמי נ' מדינת ישראל (31.7.2019); ע"פ 2125/18 דוד נ' מדינת ישראל (18.12.2018); ע"פ 4678/18 אנופרייב נ' מדינת ישראל (23.1.2019).

43. בע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018) - נפסק כי התנאי שמציב סעיף 40ד(א) לחוק

העונשין לחריגה ממתחם העונש ההולם הוא קיומו של הליך שיקום שהסתיים או "סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם". על מנת לעמוד בתנאי זה על הנאשם להציג עובדות וראיות לסיכויי השיקום. בית המשפט העליון עמד על השיקולים המרכזיים בהם יטה בית המשפט להפעיל את סמכותו ולחרוג ממתחם העונש ההולם בין היתר, אפשר למנות את השיקולים הבאים: "המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה..."

44. עוד נקבע כי "שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה, המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א). כן נקבע כי הפעלת הסמכות בהתאם לסעיף זה אינה מוגבלת לעבירות קלות בלבד.

45. לנאשמת עומדות נקודות זכות רבות, ביניהן אפשר למנות את גילה של הנאשמת בת 45, אם לשתי בנות וכיום נמצאת בזוגיות חדשה; העדר עבר פלילי; הנאשמת שומרת על יציבות תעסוקתית, מזה 12 שנה מנהלת עסק עצמאי וכן מזה כ-4 שנים מלווה הסעות ילדים בחינוך מיוחד;

46. הנאשמת הודה בבית המשפט בהזדמנות הראשונה ונטלה אחריות מלאה למעשיה. הודאתה של המתלוננת הובילה לחיסכון בזמן ציבורי, אך חשוב מכך היה בזו לייתר את עדותו של המתלונן ואף יש בהודאתו כדי ללמד על הפנמת הפסול במעשיה ומאמציה לחזור למוטב. הנאשמת הביעה צער ובושה על מעשיה, הן בפני בית המשפט והן בפני שירות המבחן. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת ביצעה את העבירות על רקע תחושות מתמשכות של השפלה, תסכול וחוסר הערכה וכן העריך כי במצבי לחץ וקיצוני עלולה לפעול בתוקפנות. עם זאת, כבר בתסקיר הראשון העריך שירות המבחן את רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות בעתיד כנמוכה.

47. הנאשמת הביעה למן ההתחלה מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי מתוך רצון לבחון את הסיבות שהובילו לביצוע העבירות ולמנוע הישנות המעשה בעתיד. תחילה נעשה ניסיון לשלב את הנאשמת במרכז דולב למניעת אלימות במשפחה ואולם בשל קשיים שאינם תלויים בה הדבר לא צלח. בהמשך שולבה הנאשמת בקבוצה טיפולית לנשים עוברות חוק בשירות המבחן. היא שיתפה פעולה באופן מלא, הגיעה לכל הפגישות, נמסר כי משתפת בהתמודדותיה ובחייה האישיים. מאז ביצוע העבירות חלפו למעלה משנתיים ומחצה ולא עומדת כל טענה נגד הנאשמת בפרק זמן זה, וניכר כי ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע ומציב גבול.

48. בנוסף לאלו, המתלונן חזר שוב ושוב כי לא חושש מהנאשמת, הביע שביעות רצון מהיחסים עמה כיום, הסובבים סביב בנותיהם המשותפות. המתלונן בעצמו שיתף על המורכבות שהייתה במערכת היחסים בימים שקדמו לעבירות, על אלימות מילולית הדדית ומורכבות רגשית מציפה. ומדברים אלו אפשר בהחלט ללמוד כי מצדד בהשת עונש מתון.

49. כל הנתונים מלמדים על כך שמעשיה של הנאשמת בגינם נותנת את הדין הם בבחינת חריג לאורחות חייה, היוו טלטלה של ממש וחייבו אותה לבחון את מעשיה ולפעול למען לא ישנו בעתיד, ניכר כי הנאשמת רוצה בתהליך השינוי, מחויבת לו ויהיה בו להפחית את רמת הסיכון להישנות עבירות נוספות, שהוערכה כאמור מן ההתחלה כנמוכה.

50. אכן, הליך השיקום נמצא בתחילתו, אך אין להעמיד את העיכוב בתחילתו לחובת הנאשמת, שהרי זו הביעה בכל עת רצון ומוטיבציה לשיקום, וכאשר אין חולק כי משתפת פעולה באופן מלא מאז תחילתו, ועיכובים שאירעו נבעו בשל סיבות שלא נוגעות לה. וחשוב מכך וזה העיקר, על אף שההליך הטיפולי נמצא בראשיתו, אפשר להתרשם כבר עתה מפוטנציאל שיקומי גבוה, בשים לב למאמציה של הנאשמת להתבונן פנימה ולבחון את מעשיה לצד התמדתה

בהליך השיקומי כמו גם הבעת החרטה. בנסיבות העניין מצאתי כי יש לתת להמלצת שירות המבחן משקל נכבד. האינטרס הנוגע לשיקומה של הנאשמת אינו רק אינטרס אישי שלה בלבד, אלא שהדבר משרת את החברה בכללותה.

51. עוד נתתי משקל לעובדה כי שליחתה של הנאשמת לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות עלול לפגוע בפרנסתה ובאלו הסמוכים על שולחנה.

52. בהינתן המקובץ, שהרי היה מקום למקם את עונשה של הנאשמת בתחתית מתחם העונש ההולם, קרי, היה מקום להשית מאסר קצר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד רכיבי ענישה נוספים, מכאן שמידת הסטייה ממתחם העונש ההולם, והטלת מאסר מותנה לצד עונש חינוכי בדמות של"צ כהמלצת שירות המבחן, מתונה ויש בכך כדי לאזן את כלל השיקולים הרלבנטיים נכונה. עם זאת, מצאתי להגדיל את היקף שעות השל"צ.

תוצאה

53. לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר אותם לא תרצה הנאשמת אלא אם תעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג פשע.
 - ב. 3 חודשי מאסר אותם לא תרצה הנאשמת אלא אם תעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג עוון לרבות איומים.
 - ג. אני מחייבת את הנאשמת לבצע 200 שעות שירות לתועלת הציבור. בהתאם לתוכנית שתוגש לאישור בית המשפט בתוך 45 ימים מהיום.
 - ד. אני מעמידה את הנאשמת בצו מבחן לתקופה של 12 חודשים.
 - ה. הנאשמת תיתן התחייבות בסך 2000 ₪ להימנע בתוך שנה מביצוע עבירה בה הורשעה. הנאשמת תצהיר על התחייבותה לפני עוד היום, שאם לא כן, תרצה תקופת מאסר בת 5 ימים.
 - ו. פיצוי בסך 1,000 ₪ למתלונן אשר ישולם ב- 5 תשלומים, כאשר התשלום הראשון ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.5.2022 ויתר התשלומים ישולמו בכל 10 לכל חודש שלאחריו.
 - ז. לבקשת הנאשמת, הפיצוי יקוזז מסכום הפקדון שהופקד בתיק זה או בתיקים הקשורים, והיתרה תושב לנאשמת וזאת בכפוף למניעה חוקית אחרת לרבות עיקול.
- צו כללי למוצגים.

זכות ערעור כחוק

העתק גזר הדין ישלח לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ד ניסן תשפ"ב, 25 אפריל 2022, במעמד הצדדים.

